

La tribuna

Protegir el patrimoni cultural tocant de peus a terra

No som els que diem 'NO' per principi. Fem propostes en positiu

JAUME

Bartumeu

El Consell General va decidir, dijous passat, prendre en consideració la proposició de llei, que havien presentat a tràmit el comuns acollint-se a la facultat que els dona l'article de la Constitució, per modificar la llei de protecció del patrimoni cultural.

De fet aquella proposició de llei, pretén modificar tant la tramitació dels expedients de definició dels entorns de protecció d'un bé d'interès cultural com el perímetre d'aquella protecció i, en conseqüència, la distància dins la qual no s'autoritza cap nova obra o construcció.

Ara la Sindicatura ha assenyalat un termini perquè els grups parlamentaris puguin presentar esmenes al redactat proposat. Nosaltres ho farem. Com vaig dir en la intervenció del dijous 3 d'abril davant el Consell General, vam votar a favor de la presa en consideració perquè considerem positiu sortir de l'actual empantanegament.

És una evidència que la llei 9/2003, del 12 de juny del patrimoni cultural d'Andorra no s'ha desplegat en un termini raonable.

L'actitud, reticent a qualsevulla evolució, d'un sector integrista dins l'àmbit competencial del Patrimoni Cultural ha portat a un empantanegament evident dels expedients de delimitació de protecció dels béns immobles d'interès cultural.

La situació de cridanera degradació dels edificis de la Plaça Major de Sant Julià de Lòria és un dels exemples, probablement el més cridaner, d'on pot arribar a portar una legislació inadaptada en la seva concepció i volgudament paralitzada en el seu desenvolupament per l'administració general.

Valorem positivament l'ampliació de les actuacions i facultats

dels comuns en el curs de l'elaboració de l'expedient de declaració del bé d'interès cultural. Per exemple, amb la previsió de la sol·licitud d'incoació de l'expedient de declaració d'un bé d'interès cultural o amb la sol·licitud de la caducitat de l'expedient.

El mateix hem de dir pel que fa a la substitució del mecanisme de l'audiència als comuns per l'emissió d'informes preceptius (no vinculants) per part de l'administració comunal. Fins i tot, alguns expedients de sol·licitud d'obres podrien ser resolts per silenci administratiu positiu tal com indica la proposició presentada i aquesta via ens sembla raonable.

També és positiva l'especificació que pretén introduir la reforma quan reclama que la delimitació dels entorns hagi de ser «justificada». No obstant això, la inclusió en la Llei del patrimoni cultural d'Andorra d'una zonificació amb caràcter legal de les diferents àrees de l'entorn de protecció ens planteja més dubtes. En aquest sentit, en principi, res s'oposa en termes absoluts a introduir a la llei una distinció dins de l'entorn de protecció. Ara bé, no és aquesta l'opció que s'ha pres en el nostre entorn cultural més proper. A Catalunya i a altres comunitats autònomes espanyoles. Allí, la delimitació de l'entorn de protecció es fa a l'expedient de declaració de bé d'interès cultural. I es fa així perquè s'ha considerat que és l'opció més flexible. En definitiva, sembla que la delimitació *ad hoc*, motivada i justificada, permet atendre d'una manera més adequada les necessitats de preservació dels elements històrics, culturals, arquitectònics, paisatgístics, científics i d'investigació que pretén assegurar la Llei del patrimoni cultural d'Andorra.

Volem una política unificada de protecció del patrimoni cultural, històric i arquitectònic d'Andorra. Pensem que cal mantenir la protecció que estableixen la vigent declaració de bé d'interès cultural i dels seus entorns i l'obligatorietat dels criteris, degudament justificats,

evidentment. És la regulació més flexible i la més adaptable a les diferents situacions.

No hem trobat problemes de constitucionalitat en la proposició. De fet, és una interpretació més reduïda de la competència del Govern, però perfectament admissible en el marc constitucional andorrà. És més, a nivell constitucional, es pot defensar la reforma proposada d'acord amb criteris de descentralització i d'atribució de competències als comuns en matèries d'urbanisme i de cultura (article 80.1.i) i 80.1.k) de la Constitució).

CREC QUE hi ha una confusió en l'atribució d'inconstitucionalitat a la proposició de Llei. S'està utilitzant com a argument l'art. 34 de la Constitució, segons el qual: «L'Estat garantirà la conservació, promoció i difusió del patrimoni històric, cultural i artístic d'Andorra».

Si l'art. 34 diu que l'Estat ha de garantir la conservació del patri-

Vam votar a favor de la presa en consideració per intentar sortir de l'actual empantanegament

moni cultural, cal dir que això es pot fer de manera centralitzada o descentralitzada, perquè l'art. 34 no és un precepte atributiu de competències. Estem parlant del paper de tots els poders públics (també el Consell General amb l'aprovació de les lleis pertinents) per a defensar el patrimoni cultural. És més, el mot *Estat* que s'utilitza també inclou els comuns i la resta d'administracions públiques.

En conclusió, nosaltres som partidaris de mantenir l'actual regulació dels béns d'interès cultural i dels seus entorns. De fet, l'actual regulació ja és força flexible. Per exemple, les limitacions a l'edificabilitat en els entorns de protecció són purament facultatives. És a dir, el Govern decidirà si les implanta o no com assenyalava l'art. 13 de l'actual Llei.

Ara bé, és evident que hi ha una legítima queixa de molts petits

propietaris d'edificis antics, rebuts en herència de la seva família, que es troben atrapats en la xarxa d'una mala administració cultural que ni fa –els entorns de protecció– ni deixa fer, les obres de conservació indispensables.

En definitiva, a Socialdemocràcia i Progrés defensem:

1.–El manteniment de l'actual redacció substancial de la declaració de béns i dels seus entorns i criteris. És una regulació raonable des del punt de vista del Dret comparat i permet posar en marxa una política comú a tot Andorra de protecció del patrimoni.

2.–La reforma d'alguns aspectes dels expedients (informe preceptiu, previsió d'alguns silencis positius...) ja que és ben evident que l'aplicació pràctica –més aviat la paralització en l'actuació– no ha permès l'adequada expressió i valoració de la posició jurídica i tècnica dels comuns i, en molts casos, dels particulars afectats. No som els que diem NO per principi. Fem propostes en positiu. ≡

Conseller general i membre del Consell Nacional de Socialdemocràcia i Progrés d'Andorra

EL PERIÒDIC